

ПИСАЛКИ

Устойчивостта зависи повече от поведението, отколкото от технологиите

Цитати

Начинът, по който действаме, е израз на нашия ум и креативност, така че ограниченията в технологиите са отражение на нашите собствени ограничения.
- Крисчън Кантрел, инженерен мениджър

Не можем да се надяваме да създадем устойчива култура с нещо друго, освен с устойчиви души.
- Дерик Дженсън, писател

На крива ракета Космосът ѝ пречи.
- поговорка

Връзка с климата

Много хора, загрижени за изменението на климата, подкрепят търсенето и въвеждането в практиката на нови технологични решения. Например преминаване от изкопаеми горива към енергийни източници като вятърна, слънчева енергия и енергия на вълните. Но дори обществото да успее с внедряването на съвсем нови технологии, то пак няма да предотврати драстични промени в климата, ако толерира нарастването на населението, преследва икономически растеж и използва БВП като индикатор за успех.

БВП - Брутният вътрешен продукт е икономически термин, който обозначава измерването на общата стойност на продукти и услугите, произведени в дадена страна за една година.

За тази игра

Тази игра е създадена в Япония, където авторите ѝ нямат много време за общуване. И те се изправят пред редица културни бариери, опитвайки се да общуват с няколко хиляди японски корпоративни и правителствени лидери, които са се събрали на конференция за политиката по отношение на технологиите. Наименованието на срещата „Технологии за устойчиво развитие“ разкрива погрешно схващане със сериозни последици. Технологиите не са основният инструмент за постигане на устойчиво развитие. Те обслужват главно ценностите и целите на тези, които ги разработват и използват. Ако технологиите насърчават растежа, резултатът няма да е устойчиво развитие. Реалните решения за изменението на климата ще изискват преди всичко промени в ценностите и нормите на обществото.

Играта „Писалките“ ще покаже, че устойчивостта по своята същност е въпрос на социални норми, културни практики и психологически нагласи, а не на технологии.

Брой участници	Това е масова игра. Всеки може да наблюдава.
Време	Пет до десет минути
Място	Не е необходимо специално място. Участниците са седнали.
Материали	Ще ви трябват една видимо скъпа писалка и една съвсем обикновена химикалка, които ще покажете на публиката. Ще постигнете по-добър резултат, ако използвате популярна първокласна писалка за многократно пълнене и една „зелена“ химикалка, изработена от картон и дърво. Вместо подобни реални уреди за писане можете да използвате слайдове с техни снимки.
Предварителна подготовка	Вземете химикалките в джоба си или, респективно, подгответе слайдовете.

Указания как да проведем играта

Следващите инструкции и самият сценарий на играта са написани така, сякаш всъщност използвате в упражнението скъпа писалка Montblanc и евтина химикалка, направена от картон.

1

Кажете: „**Ние сме тук, защото всички споделяме загриженост за устойчивото развитие. Сега ще проведем просто упражнение, за да видим дали сме на едно мнение какво всъщност означава терминът „устойчив“.** Имам два уреда за писане. Първият е писалка Montblanc. Изработена е от скъп метал и благородна смола. Използва се за писане. Струва над хиляда лева. Вторият уред е химикалка, направена от дърво, пластмаса и рециклиран картон. Използва се за писане. Струва около два лева. Кое средство за писане е по-устойчиво?“

Нека всеки член от вашата аудитория да подготви свой отговор. Можете да ги улесните със следните инструкции. „**Определете химикалката Montblanc като номер 1, а картонената химикалка като номер 2. Решете коя химикалка смятате за по-устойчива и покажете мълчаливо един или два пръста на човека, който седи до вас.**“ Направете достатъчно дълга пауза, за да могат участниците да обмислят ситуацията и да посочат решението на съседа си. Обикновено се изисква мълчалива комуникация със съседа на всеки участник, защото някои хора не са склонни да вдигнат ръце в ситуация, в която може да се окаже, че грешат.

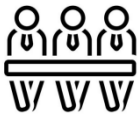
2

Продължете с обясненията: „Сега ще ви дам повече информация! Писалката Montblanc никога не се изнася от домашния ми офис, така че ще я използвам до края на живота си. За разлика от това, губя картонени химикалки почти всеки път, когато изнасям такива от къщи. Следователно трябва да купувам много десетки от тях всяка година. За писалката Montblanc купувам пълнител. Когато мастилото на картонена писалка свърши, купувам нова. Резервният пълнител струва повече от нова писалка. Сега ви питам отново: коя химикалка смятате, че е по-устойчива? За да посочите решението си, покажете един или два пръста на съседа си (един пръст за номер 1 – писалката Montblanc, и два пръста за номер 2 – обикновената химикалка).

Направете пауза и кажете: „Обърнете внимание на факта, че много хора промениха мнението си.“ Не може да сте сигурни в твърденията. Някои участници вероятно наистина са променили волята си, но така или иначе никой няма да оспори това твърдение.

Продължете: „Новата информация, която ви дадох обаче, не описва физическите параметри на писалката. Тя описва моята връзка, навици и отношение към уредите, с които си служа за да пиша. Тази игра показва, че всъщност свойството устойчивост не е част от физическите параметри на уреда, а по-скоро устойчивостта е присъща на връзката на човека с предмета.“

В заключение: „В тази връзка, постигането на устойчивост и намаляването на емисиите от парникови газове може да бъде по-лесно не чрез създаването на нови технологии, а с по-добро използване на тези, които вече имаме. Много по-важно ще бъде развитието на нови нагласи, управляващи използването на наличните технологии.“

Обобщение и дискусия

Ето някои примери за възможни въпроси и дискусия:

- Какви технически мерки за намаляване на емисиите парникови газове в атмосферата съществуват? Ще бъдат ли те ефективни без съпътстващи социални промени?
- Какви социални мерки за намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферата могат да бъдат предприети? Кои от тях се споменават по-често?
- Какви чисто технически мерки биха могли да стабилизират емисиите, докато обществото продължава да насърчава неограничения икономически растеж?
- Какво бихте могли да промените в социалните и културните фактори, които насърчават растежа?
- Ако вашите усилия в тази посока успеят, как промените биха повлияли на емисиите от парникови газове?

Тази игра е адаптиран вариант на Pens Game (The Climate Change Playbook, Dennis Meadows, Linda Booth Sweeney, and Gullian Martin Mehers)